

ARAŞTIRMA MAKALESİ/RESEARCH ARTICLE

SİNOP İLİ TABANIDAE (INSECTA:DIPTERA) FAUNASI ÜZERİNDE ÇALIŞMALAR¹

A.Yavuz KILIÇ²

ÖZ

Sinop ili çevresinde yapılan faunistik çalışma ile Tabanidae'nin Chrysopsinae ve Tabaninae altfamilyalarına ait 37 tür tespit edilmiştir. Bu türlerden 24'ü *Nemorius vitripennis* (Meig. 1820), *Chrysops caecutiens* (L. 1761), *C. flavipes* Meig. 1804, *Hybomitra pilosa* (Loew, 1858), *H. ciureai* (Seguy 1937), *H. muehlfeldi* (Brauer 1880), *Tabanus armeniacus* Kröb. 1928, *T. bifarius* Lw. 1858, *T. briani* Lecl. 1962, *T. cordiger* Meig. 1820, *T. cuculus* Szi. 1923, *T. lunatus* Fab. 1794, *T. miki* Brauer 1880, *T. oppugnator* Aust. 1925, *T. portschinskii* Ols. 1937, *T. quatuornotatus* Meig. 1820, *T. rupium* Brauer 1880, *T. unifasciatus* Lw. 1858, *Haematopota grandis* Macq. 1834, *H. longantennata* Ols. 1937, *H. ocelligera* Kröb. 1922, *Dasyramphis carbonarius* (Meig. 1820), *D. umbrinus* (Meig. 1820) *Philipomyia aprica* (Meig. 1820) il çevresinden ilk kez bildirilmektedir. Böylece Sinop'dan bildirilen Tabanidae türü sayısı 38'e yükselmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tabanidae, Diptera, Fauna, Sinop, Türkiye

A STUDY ON TABANIDAE (INSECTA:DIPTERA) FAUNA OF SİNOP PROVINCE

ABSTRACT

The faunistic study was carried out in Sinop province and 37 species belonging to Chrysopsinae and Tabaninae subfamily of Tabanidae were determined. Twenty-four of the species are the first records for the province. These species are *Nemorius vitripennis* (Meig. 1820), *Chrysops caecutiens* (L. 1761), *C. flavipes* Meig. 1804, *Hybomitra pilosa* (Loew, 1858), *H. ciureai* (Seguy 1937), *H. muehlfeldi* (Brauer 1880), *Tabanus armeniacus* Kröb. 1928, *T. bifarius* Lw. 1858, *T. briani* Lecl. 1962, *T. cordiger* Meig. 1820, *T. cuculus* Szi. 1923, *T. lunatus* Fab. 1794, *T. miki* Brauer 1880, *T. oppugnator* Aust. 1925, *T. portschinskii* Ols. 1937, *T. quatuornotatus* Meig. 1820, *T. rupium* Brauer 1880, *T. unifasciatus* Lw. 1858, *Haematopota grandis* Macq. 1834, *H. longantennata* Ols. 1937, *H. ocelligera* Kröb. 1922, *Dasyramphis carbonarius* (Meig. 1820), *D. umbrinus* (Meig. 1820) *Philipomyia aprica* (Meig. 1820). The number of Tabanidae species reported from Sinop province reached 38.

Key Words: Tabanidae, Diptera, Fauna, Sinop, Turkey

1. GİRİŞ

Tabanidae familyasından Türkiye'de günümüze kadar 164 tür tespit edilmiştir (Yağcı ve Dinçer 1996; Kılıç, 1999b, 2001b, 2001c, 2004; Hayat ve Schacht, 2000).

Sinop çevresinden önceki çalışmalarla *Chrysops* (s. str.) *caecutiens*, *Atylotus fulvus*, *A. loewianus*, *Tabanus autumnalis*, *T. bromius*, *T. eggeri*, *T. exclusus*, *T. glaucopis*, *T. maculicornis*, *T. paradoxus*, *T. spodopteris*, *T. tergestinus*, *T. tinctus*, *Haematopota italica*, *H. pandazisi* olmak üzere 15 tür bildirilmiştir

¹ Bu çalışma Anadolu Üniversitesi Araştırma fonunca desteklenmiştir.

² Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü, 26470, Eskişehir
e-posta: aykalic@anadolu.edu.tr

(Leclercq, 1966b, 1967a; Kılıç, 1996c). Sinop çevresinin iklimsel ve coğrafik özellikleri ile birlikte Türkiye’de yayılış gösteren Tabanidae türü sayısı göz önüne alındığında il çevresinde daha bir çok Tabanid türü bulunacağı açıktır. Bu noktadan hareketle 1999-2000 aktivite dönemlerini kapsayan bu çalışmayla Sinop çevresinde yayılış gösteren Tabanidae türleri ve coğrafik yayılışlarının tesbiti amaçlanmıştır.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışma bölgesinden değişik yükseltili ve farklı özellikteki alanlardan 1999 Haziran, Temmuz; 2000 Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında 29 lokaliteden 4 erkek 363 dişi olmak üzere toplam 367 ergin örnek toplanmıştır.

Örnekler, Malezya Tipi tuzakla araziden ve çalışma bölgelerinde rastlanan at, eşek, katır, sığır gibi evcil büyükbaş hayvanların üzerinden toplanmıştır. Örnekler mevsime ve gün uzunluğuna bağlı olarak 9-19 saatleri arasında yakalanmıştır. Örneklerin yakalandığı alanların yüksekliği 10 m ile 1300 m. arasında değişmektedir.

Teşhisi yapılan örnekler Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Koleksiyonlarında saklanmaktadır.

3. BULGULAR

Çalışma sonucunda Chrysopsinae altfamilyasına ait 4, Tabaninae altfamilyasına ait 34 olmak üzere toplam 37 tür tespit edilmiştir.

Kısaltmalar:

B.: Belde, K.: Köyü, Mrk.: Merkez

3.1. Tespit Edilen Türler ve Lokaliteleri

ALTFAMİLYA: CHRYSOPSINAE

Tribus: Chrysopsini

1. *Nemorius vitripennis* (Meigen, 1820)

Türkiye’deki yayılışı: Adana (Szilady, 1926); İstanbul (Leclercq, 1967a); Çankırı, Sivas (Yücel, 1987); Eskişehir (Kılıç, 1992); Bilecik (Kılıç, 1996b); Balıkesir (Yağcı, 1997); Antalya, Hakkari, Konya, Siirt (Hayat & Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa (Kılıç, 2003)

İncelenen materyal: Erfelek (Mescitdüzü K.): 350 m., 27.07.1999, 1♀.

2. *Chrysops (s. str.) caecutiens* (Linnaeus, 1761)

Türkiye’deki yayılışı: Bolu (Leclercq, 1967a, b; Kılıç 2004); Çanakkale (Austen, 1925; Kılıç, 1999b, 2001b); Sivas (Yücel, 1987); Eskişehir (Kılıç, 1992); Bingöl, Erzurum (Hayat ve Özbek, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Sinop (Kılıç, 1996c); Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a);

Adıyaman, Ankara, Antalya, Artvin, Burdur, Hakkari, Kars, Konya, Muş, Nevşehir, Tokat (Hayat ve Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Kütahya (Kılıç 2001c); Konya (Kılıç ve Öztürk, 2002); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Ayancık (Tarakçı K.): 100 m., 27.06.2000, 1♀; Boyabat (Akçakese K.): 1250 m., 26.07.1999, 1♀.

3. *Chrysops (s. str.) flavipes* Meigen, 1804

Türkiye’deki yayılışı: Çanakkale (Austen, 1925; Kılıç, 2001b); Adana (Moucha ve Chvala, 1957; Mimioğlu ve Sayın, 1963); Bolu (Leclercq, 1966b, 1967b; Kılıç, 2004); İçel (Moucha ve Chvala, 1957; Leclercq, 1967a); Hatay (Moucha ve Chvala, 1957; Leclercq, 1967a); Erzincan (Yalçın, 1960); Eskişehir, (Mimioğlu ve Sayın 1963; Leclercq, 1967a; Yücel, 1987; Kılıç, 1992); Bursa (Leclercq, 1967b; Kılıç, 2003); Diyarbakır, Elazığ, Malatya (Mimioğlu, 1962); Balıkesir (Leclercq, 1966b; Kılıç, 2001a); Manisa (Leclercq, 1966b); Afyon, Denizli (Leclercq, 1967b); Ankara (Parvu ve Giray 1984; Yücel, 1987); Antalya, İzmir (Leclercq, 1966b; Parvu ve Giray 1984); Muğla (Parvu ve Giray 1984); Çankırı, Kayseri Kırşehir, Konya, Nevşehir, Sivas, Yozgat (Yücel, 1987); Erzurum, Hakkari, Kars (Hayat ve Özbek, 1992); Elazığ (Erdoğan, 1992); Bilecik (Kılıç, 1996b); Edirne, İstanbul, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Adıyaman, Ağrı, Bayburt, Iğdır, Niğde (Hayat ve Schacht, 2000); Kütahya (Kılıç 2001c); Konya (Mimioğlu ve Sayın, 1963; Kılıç ve Öztürk, 2002).

İncelenen materyal: Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 26.06.2000, 2♀♀, 1♂; Gerze (Mrk.): 20 m., 01.06.1999, 1♀; Mrk. (Kabalı B.): 20 m., 01.06.1999, 2♀♀; 11.08.2000, 1♀; Erfelek (Akören K.): 480 m., 26.06.2000, 1♂; Erfelek (Mrk.): 220 m., 01.06.1999, 1♀; 27.07.1999, 1♀.

4. *Chrysops (s. str.) viduatus* (Fabricius, 1794)

Türkiye’deki yayılışı: Afyon (Leclercq, 1967b); Bolu (Leclercq, 1967b; Kılıç, 2004); Kayseri, Konya (Yücel, 1987); Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a), Adıyaman, Samsun (Hayat ve Schacht, 2000).

İncelenen materyal: Mrk. (Sarıkum K.): 10 m., 02.06.1999, 1♀.

ALTFAMILYA: TABANINAE

Tribus: Tabanini

5. *Atylotus loewianus* (Villeneuve, 1920)

Türkiye’deki yayılışı: Eskişehir (Kılıç, 1992); Bilecik (Kılıç, 1996b); Samsun, Sinop (Kılıç, 1996c); Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a), Trabzon (Hayat ve Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç, 2001c); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Ayancık (Zaviye K.): 190 m., 27.07.1999, 2 ♀♀; 12.08.2000, 2 ♀♀; 11.09.2000, 1 ♀; Boyabat (Akçakese K.): 1250 m., 26.07.1999, 2 ♀♀; Erfelek (Mrk.): 240 m., 27.07.1999, 10 ♀♀; 10.09.2000, 1 ♀; Erfelek (Mescitdüzü K.): 250 m., 27.07.1999, 15 ♀♀; 11.08.2000, 2 ♀♀; Gerze (Belören K.): 20 m., 10.09.2000, 1 ♀; Mrk. (Sarıkum K.): 10 m., 10.09.2000, 1 ♀.

6. *Hybomitra ciureai* (Seguy, 1937)

Türkiye'deki yayılışı: Bolu (Leclercq, 1966b, 1967a, b; Kılıç, 2004); Hakkari (Leclercq, 1966b); Konya (Leclercq, 1967a; Kılıç ve Öztürk, 2002); Afyon (Leclercq, 1967 a, b; Parvu ve Giray, 1984); Balıkesir (Leclercq, 1967 a, b; Yağcı, 1997; Kılıç, 2001a); İzmir, Hakkari, Hatay (Parvu ve Giray, 1984); Eskişehir (Yücel, 1987; Kılıç, 1992); Konya (Yücel, 1987); Erzurum (Hayat ve Özbek, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); İstanbul, Kırklareli (Kılıç, 1999a); Adıyaman, Antalya, Isparta (Hayat ve Schacht, 2000); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Mrk. (Sarıkum K.): 10 m., 10.09.2000, 1 ♀.

7. *Hybomitra muehlfeldi* (Brauer, 1880)

Türkiye'deki yayılışı: Bursa (Brauer, 1880); İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Konya (Kılıç & Öztürk, 2002).

İncelenen materyal: Mrk. (Sarıkum K.): 10 m., 02.06.1999, 2 ♀♀.

8. *Hybomitra pilosa* (Loew, 1858)

Türkiye'deki yayılışı: Kırklareli (Kılıç, 1999a); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Kütahya (Kılıç 2001c).

İncelenen materyal: Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 26.06.2000, 2 ♀♀.

9. *Tabanus armeniacus* Kröber, 1928

Türkiye'deki yayılışı: Eskişehir (Kılıç, 1992); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Ayancık (Topağaç K.): 150 m., 27.06.2000, 1 ♀; Ayancık (Sofu K.): 150 m., 27.06.2000, 1 ♀; Boyabat (Akçakese K.): 1250 m., 26.07.1999, 2 ♀♀; Erfelek (Mrk.): 240 m., 27.07.1999, 1 ♀.

10. *Tabanus autumnalis* Linnaeus, 1761

Türkiye'deki yayılışı: Adana (Moucha ve Chvala, 1957); Malatya, Diyarbakır (Mimioğlu, 1962); Elazığ, (Mimioğlu, 1962; Erdoğan, 1992); Eskişehir (Mimioğlu ve Sayın, 1963; Yücel, 1987; Kılıç, 1992); Bolu (Leclercq, 1967b; Kılıç, 2004); Erzurum (Leclercq, 1966b; Hayat ve Özbek, 1992); Burdur, İzmir, Uşak (Leclercq, 1966b); Tekirdağ; (Leclercq, 1966b; Kılıç, 1999a); Bursa, (Leclercq, 1967a; Kılıç, 2003); Konya (Leclercq, 1967a; Yücel, 1987; Kılıç ve Öztürk, 2002) Afyon (Leclercq, 1967b; Parvu ve Gi-

ray, 1984; Kılıç ve Öztürk, 2002); İstanbul (Leclercq, 1967b; Kılıç, 1999a); Artvin (Parvu ve Giray, 1984); Ankara, Çankırı, Nevşehir, Niğde, Yozgat (Yücel, 1987); Erzincan, Kars, Iğdır, Tunceli (Hayat ve Özbek, 1992); Bilecik (Kılıç, 1996b); Çanakkale, Edirne, Kırklareli (Kılıç, 1999a); Ağrı, Amasya, Aydın, Hakkari, İçel, Kahramanmaraş, Manisa, Muğla, Rize, Şanlıurfa (Hayat ve Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Kütahya (Kılıç 2001c).

İncelenen materyal: Ayancık (Mrk.): 50 m., 02.06.1999, 1 ♀; Boyabat (Mrk.): 350 m., 01.06.1999, 1 ♀; Boyabat (Yabanlı K.): 400 m., 26.06.2000, 1 ♀; Mrk. (Sarıkum K.): 10 m., 02.06.1999, 2 ♀♀.

11. *Tabanus bifarius* Loew, 1858

Türkiye'deki yayılışı: Bursa (Enderlein, 1932; Kılıç, 2003); Orta Toroslar (Enderlein, 1932); Adana (Leclercq, 1967a; Kılıç, 1996c); Bolu (Leclercq, 1966b, 1967b; Kılıç, 2004); Nevşehir, Samsun (Leclercq, 1967a); Eskişehir (Leclercq, 1967a; Kılıç, 1992); Afyon (Leclercq, 1967b; Kılıç ve Öztürk, 2002); Çorum, (Leclercq, 1967b); İzmir, Mardin (Parvu ve Giray, 1984); Ankara (Parvu ve Giray, 1984; Yücel, 1987); Çorum, Kayseri, Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Sivas, Yozgat (Yücel, 1987); Konya (Yücel, 1987; Kılıç ve Öztürk, 2002); Erzurum (Hayat ve Özbek, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Kastamonu (Kılıç, 1996c); Balıkesir (Yağcı, 1997; Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 1999a, 2001b); Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Kahramanmaraş, Kars (Hayat ve Schacht, 2000); Kütahya (Kılıç 2001c); Yalova (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Ayancık (Mrk.): 50 m., 02.06.1999, 2 ♀♀; Ayancık (Tarakçı K.): 100 m., 27.06.2000, 1 ♀; Ayancık (Topağaç K.): 150 m., 27.06.2000, 4 ♀♀; Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 26.06.2000, 2 ♀♀; Erfelek (Akören K.): 480 m., 27.06.2000, 2 ♀♀; Erfelek (Karapınar K.): 360 m., 26.06.2000, 1 ♂; Erfelek (Mrk.): 150 m., 27.06.2000, 1 ♀; Türkeli (Ayazköy K.): 100 m., 27.06.2000, 2 ♀♀.

12. *Tabanus briani* Leclercq, 1962

Türkiye'deki yayılışı: Bolu (Leclercq, 1966b; Kılıç, 2004); Ankara (Yücel, 1987); Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Ayancık (Sofu K.): 150 m., 27.06.2000, 4 ♀♀; Boyabat (Kurtlu K.) 1300 m., 10.08.2000, 1 ♀; Erfelek (Akören K.): 480 m., 26.06.2000, 2 ♀♀; Erfelek (Karapınar K.): 360 m., 26.06.2000, 1 ♀; Erfelek (Mescitdüzü K.): 350 m., 27.07.1999, 1 ♀.

13. *Tabanus bromius* Linnaeus, 1761

Türkiye'deki yayılışı: Adana, (Moucha ve Chvala, 1957; Leclercq, 1967a); Hatay (Moucha ve Chvala, 1957; Leclercq, 1967a; Hayat ve Schacht, 2000); Diyarbakır, Elazığ, Malatya, (Mimioğlu, 1962); Eskişehir

(Mimioğlu ve Sayın, 1963; Leclercq, 1967a; Yücel, 1987; Kılıç, 1992); Hakkari (Mimioğlu ve Sayın, 1963); Afyon (Leclercq, 1966b, 1967a, 1967b; Parvu ve Giray, 1984; Kılıç ve Öztürk, 2002); Antalya (Leclercq, 1966b, 1967a, 1967b); Bolu (Leclercq, 1966b, 1967a, 1967b; Kılıç, 2004); Aydın, Denizli, İzmir (Leclercq, 1966b, 1967b); Sakarya, Trabzon (Leclercq, 1966b); Erzurum (Leclercq, 1966b; Hayat ve Özbek, 1992); Tekirdağ (Leclercq, 1966b; Kılıç, 1999a); Bursa, Yalova (Leclercq, 1967a; Kılıç, 2003) Diyarbakır (Parvu ve Giray, 1984); Kırıkkale Samsun, (Leclercq, 1967b); Kırklareli (Parvu ve Giray, 1984; Kılıç, 1999a); Ankara, Nevşehir, (Leclercq, 1967a; Yücel, 1987); Balıkesir (Leclercq, 1967b; Yağcı, 1997; Kılıç, 2001a); Edirne (Leclercq, 1967b; Kılıç, 1999a); Çankırı, Çorum, Kayseri, Kırşehir, Niğde, Sivas (Yücel, 1987); Konya (Leclercq, 1967a; Yücel, 1987; Kılıç ve Öztürk, 2002); Gümüşhane, Kars (Hayat ve Özbek, 1992); İçel (Leclercq, 1967a; Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Giresun, Sinop (Kılıç, 1996c); Çanakkale (Kılıç, 1999a, 2001b); Ağrı, Aksaray, Amasya, Artvin, Adıyaman, Bayburt, Bitlis, Isparta, Kahramanmaraş, Muş, Ordu, Rize, Siirt, Van (Hayat ve Schacht, 2000); Kütahya (Kılıç 2001c).

İncelenen materyal: Ayancık (Topağaç K.): 150 m., 27.06.2000, 1♀; Ayancık (Sofu K.): 150 m., 27.06.2000, 8♀♀; Boyabat (Akçakese K.): 1250 m., 26.07.1999, 23♀♀; 10.08.2000 3♀♀; Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 26.06.2000, 5♀♀; 10.08.2000, 2♀♀; Boyabat (Yabanlı K.): 400 m., 26.06.2000, 3♀♀; Durağan (Mrk.): 300 m., 26.07.1999, 1♀; Erfelek (Karapınar K.): 360 m., 26.06.2000, 3♀♀; Erfelek (Mescitdüzü K.): 350 m., 27.07.1999, 1♀; 11.08.2000, 2♀♀; Erfelek (Mrk.): 240 m., 27.07.1999, 1♀; 27.06.2000, 5♀♀; Gerze (Mrk.): 20 m. 27.07.1999, 2♀♀; Mrk. (Sarıkum K.): 10 m., 27.07.1999, 1♀.

14. *Tabanus cordiger* Meigen, 1820

Türkiye'deki yayılışı: Afyon (Leclercq, 1967a; Kılıç ve Öztürk, 2002); Bolu (Leclercq, 1967a; Kılıç, 2004); Ankara (Parvu ve Giray, 1984; Yücel, 1987); Yozgat (Yücel, 1987); Elazığ (Erdoğan, 1992); Eskişehir (Kılıç, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Adana (Kılıç, 1996c); Kırklareli (Kılıç, 1999a); Erzurum (Hayat ve Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Ayancık (Topağaç K.): 150 m., 27.06.2000, 1♀; Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 26.06.2000, 7♀♀.

15. *Tabanus cuculus* Szilady, 1923

Türkiye'deki yayılışı: Eskişehir (Kılıç, 1992); Erzurum (Hayat & Özbek, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Balıkesir (Yağcı, 1997); Çanakkale, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Antalya, Erzincan, Hatay (Hayat & Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Afyon, Konya (Kılıç & Öztürk, 2002); Bursa (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Erfelek (Mescitdüzü K.): 350 m., 27.07.1999, 1♀.

16. *Tabanus eggeri* Schineri, 1868

Türkiye'deki yayılışı: Adana (Moucha ve Chvala, 1957); Hakkari (Mimioğlu ve Sayın, 1963); Sinop Afyon, Antalya (Leclercq, 1967a); Konya (Leclercq, 1967a; Yücel, 1987; Kılıç ve Öztürk, 2002); Ankara, Nevşehir, Niğde, Yozgat (Yücel, 1987); Elazığ (Erdoğan, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Eskişehir, Sinop (Kılıç, 1996c); Balıkesir (Yağcı, 1997; Kılıç, 2001a); Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Boyabat (Akçakese K.): 1250 m., 26.07.1999, 2♀♀; Erfelek (Mescitdüzü K.): 350 m., 27.07.1999, 1♀; Mrk. (Sarıkum K.) 10 m., 27.07.1999, 1♀.

17. *Tabanus exclusus* Pandelle, 1883

Türkiye'deki yayılışı: Antalya, (Leclercq, 1966b, 1967a); İzmir (Leclercq, 1966b; Parvu ve Giray, 1984) Muğla (Leclercq, 1966b); Bursa (Leclercq, 1967a, b; Kılıç, 2003); Denizli (Leclercq, 1967b); Ankara, Kayseri, Nevşehir (Yücel, 1987); Eskişehir (Kılıç, 1992); Erzurum, Hakkari, (Hayat ve Özbek, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Konya Samsun, Sinop (Kılıç, 1996c); Balıkesir (Yağcı, 1997; Kılıç, 2001a); Çanakkale, Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Adana, Hakkari (Hayat ve Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Konya (Kılıç ve Öztürk, 2002); Yalova (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Ayancık (Zaviye K.): 190 m., 11.08.2000, 1♀; Boyabat (Akçakese K.): 1250 m., 26.07.1999, 1♀; 11.08.2000, 2♀♀; Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 11.08.2000, 1♀; Durağan (Mrk.): 300 m., 26.07.1999, 1♀; Saraydüzü (Yaylacılı K.): 350 m., 26.07.1999, 2♀♀.

18. *Tabanus glaucopis* Meigen, 1936

Türkiye'deki yayılışı: Kleinasien (lokalite bildirilmemiş) (Loew, 1858); Niğde (Moucha ve Chvala, 1957); İzmir Samsun, Sinop (Leclercq, 1966b); Ankara (Yücel, 1987); Eskişehir (Kılıç, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Balıkesir (Yağcı, 1997; Kılıç, 2001a); Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Artvin, Hakkari, Kars, Muş, Van (Hayat ve Schacht, 2000); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Konya (Kılıç ve Öztürk, 2002); Bursa (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Ayancık (Zaviye K.): 190 m., 11.08.2000, 2♀♀; Boyabat (Akçakese K.): 1250 m., 26.07.1999, 11♀♀; 10.08.2000, 5♀♀; Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 10.08.2000, 3♀♀; Gerze (Mrk.): 20 m. 27.07.1999, 3♀♀; Saraydüzü (Yaylacılı K.): 350 m., 26.07.1999, 2♀♀.

19. *Tabanus lunatus* Fabricius, 1794

Türkiye'deki yayılışı: Hakkari (Mimioğlu ve Sayım, 1963; Leclercq, 1966a); Amasya, Aydın (Leclercq, 1966a); Bursa (Leclercq, 1966a; Kılıç, 2003); İzmir, Manisa, Mardin (Parvu ve Giray, 1984); Ankara, Kayseri, Nevşehir, Niğde, Sivas, Yozgat, (Yücel, 1987); Konya (Yücel, 1987; Kılıç ve Öztürk, 2002); Eskişehir (Kılıç, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Balıkesir (Yağcı, 1997; Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 1999a; Kılıç, 2001b); Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Antalya, Erzurum, Gümüşhane, Kars (Hayat ve Schacht, 2000); Kütahya (Kılıç 2001c); Afyon (Kılıç ve Öztürk, 2002); Yalova (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Ayancık (Sofu K.): 150 m., 27.06.2000, 2♀♀; Ayancık (Topağaç K.): 150 m., 27.06.2000, 1♀; Boyabat (Yabancı K.): 400 m., 26.06.2000, 1♀; Durağan (Mrk.): 300 m., 26.07.1999, 1♀. Erfelek (Akören K.): 480 m., 26.06.2000, 1♀; Erfelek (Karapınar K.): 360 m., 26.06.2000, 4♀♀; Saraydüzü (Yaylacılı K.): 350 m., 26.07.1999, 1♀.

20. *Tabanus maculicornis* Zetterstedt, 1842

Türkiye'deki yayılışı: Sinop (Kılıç, 1996c); Çanakkale, Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Artvin, Erzurum, Trabzon (Hayat ve Schacht, 2000); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Konya (Kılıç ve Öztürk, 2002); Bursa (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Ayancık (Sofu K.): 150 m., 27.06.2000, 1♀; Ayancık (Topağaç K.): 150 m., 27.06.2000, 1♀; Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 26.06.2000, 1♀; Erfelek (Akören K.): 480 m., 27.06.2000, 2♀♀; Erfelek (Mrk): 240 m., 27.07.1999, 1♀; 27.06.2000, 4♀♀.

21. *Tabanus miki* Brauer, 1880

Türkiye'deki yayılışı: Erzurum, Kars (Leclercq, 1966a); Bolu (Leclercq, 1966b; Kılıç, 2004); Ankara, Kayseri, Nevşehir, Yozgat (Yücel, 1987); Konya (Yücel, 1987; Kılıç ve Öztürk, 2002); Eskişehir (Kılıç, 1992); Erzurum (Hayat ve Özbek, 1992); Elazığ (Erdoğan, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Balıkesir (Yağcı, 1997); İstanbul, Kırklareli (Kılıç, 1999a); Ağrı, Artvin, Hakkari (Hayat ve Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Afyon (Kılıç ve Öztürk, 2002); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Ayancık (Sofu K.): 150 m., 27.06.2000, 2♀♀.

22. *Tabanus oppugnator* Austen, 1925

Türkiye'deki yayılışı: Çanakkale (Austen, 1925; Kılıç, 2001b); Çankırı (Yücel, 1987); Elazığ (Erdoğan, 1992); Balıkesir (Yağcı, 1997; Kılıç, 2001a); Kütahya (Kılıç 2001c); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Boyabat (Mrk.): 350 m., 01.06.1999, 1♀.

23. *Tabanus portschinskii* Olsufjev, 1937

Türkiye'deki yayılışı: Kars (Schacht, 1984); Eskişehir (Kılıç, 1992); İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Boyabat (Akçakese K.): 1250 m., 26.07.1999, 1♀; 10.08.2000, 1♀; Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 10.08.2000, 1♀.

24. *Tabanus quatuornotatus* Meigen, 1820

Türkiye'deki yayılışı: İzmir (Enderlein, 1925); Adana (Leclercq, 1966b); Bolu (Leclercq, 1966b; Kılıç, 2004); İçel (Leclercq, 1966b; Kılıç, 1996a); Çorum (Leclercq, 1967b); Ankara, Çorum, Niğde (Yücel, 1987); Eskişehir (Kılıç, 1992); Bayburt, Erzurum (Hayat ve Özbek, 1992); Bilecik (Kılıç, 1996b); Kastamonu (Kılıç, 1996c); Balıkesir (Yağcı, 1997); Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Artvin, Denizli, Hakkari, Konya, Muğla, Trabzon (Hayat ve Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Ayancık (Sofu K.): 150 m., 27.06.2000, 1♀; Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 26.06.2000, 57♀♀; Erfelek (Karapınar K.): 360 m., 26.06.2000, 1♀.

25. *Tabanus rupium* Brauer, 1880

Türkiye'deki yayılışı: Bolu (Leclercq, 1966b; Kılıç, 2004); İzmir Muğla (Leclercq, 1966b); Eskişehir (Kılıç, 1992); Erzurum (Hayat ve Özbek, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Artvin, Balıkesir, Hakkari, Kahramanmaraş, Kırklareli, Tokat, Rize (Hayat ve Schacht, 2000); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Ayancık (Sofu K.): 150 m., 27.06.2000, 1♀; Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 26.06.2000, 1♀.

26. *Tabanus spodopterus* Meigen, 1820

Türkiye'deki yayılışı: Bolu (Leclercq, 1966a, b; Kılıç, 2004); Kars (Leclercq, 1966a); Ankara (Yücel, 1987); Elazığ (Erdoğan, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Çanakkale (Kılıç, 1999a; 2001b); Amasya, Antalya, Denizli, Erzurum (Hayat ve Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: İncelenen materyal: Ayancık (Zaviye K.): 190 m., 27.07.1999, 2♀♀; Boyabat (Akçakese K.): 1250 m., 26.07.1999, 3♀♀; Erfelek (Mescitdüzü K.): 350 m., 27.07.1999, 1♀; Mrk. (Sarıkum K.) 10 m., 27.07.1999, 1♀.

27. *Tabanus tergestinus* Egger, 1859

Türkiye'deki yayılışı: Afyon (Leclercq, 1966b; 1967a); Ankara (Yücel, 1987); Erzurum (Hayat ve

Özbek, 1992); Elazığ (Erdoğan, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Sinop (Kılıç, 1996c); Balıkesir (Yağcı, 1997; Kılıç, 2001a); Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Antalya, Artvin, Gümüşhane, Hatay (Hayat ve Schacht, 2000); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Ayancık (Sofu K.): 150 m., 27.06.2000, 1♀; Ayancık (Topağaç K.): 150 m., 27.06.2000, 1♀; Erfelek (Karapınar K.): 360 m., 26.06.2000, 4♀♀; Erfelek (Mrk.): 150 m., 27.06.2000, 3♀♀; 240 m., 27.07.1999, 1♀.

28. *Tabanus tinctus* Walker, 1850

Türkiye'deki yayılışı: Bursa (Szilady, 1914; Leclercq, 1967a; Kılıç, 2003); Aydın, Bolu, İzmir, Manisa, Sinop (Leclercq, 1966b); Bolu (Leclercq, 1966b; Kılıç, 2004); Balıkesir (Leclercq, 1966b; Kılıç, 2001a); Çanakkale (Leclercq, 1966b; Kılıç, 2001b); Eskişehir (Mimioğlu ve Sayın, 1963); Denizli (Leclercq, 1967b); Kütahya (Kılıç 2001c).

İncelenen materyal: Ayancık (Zaviye K.): 190 m., 27.07.1999, 1♀; Boyabat (Akçakese K.): 1250 m., 26.07.1999, 1♀.

29. *Tabanus unifasciatus* Loew, 1858

Türkiye'deki yayılışı: Ankara (Kröber, 1928; Leclercq, 1967a; Yücel, 1987); Afyon, Bursa (Leclercq, 1966b; Kılıç, 2003); Erzurum, (Leclercq, 1966b; Hayat ve Özbek, 1992); Bolu (Leclercq, 1966b; 1967a; Kılıç, 2004); Çorum (Leclercq, 1967b); Kayseri, Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Sivas, Yozgat (Yücel, 1987); Konya (Yücel, 1987; Hayat ve Schacht, 2000); Eskişehir (Kılıç, 1992); Kars (Hayat ve Özbek, 1992); Elazığ (Erdoğan, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Balıkesir (Yağcı, 1997; Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 1999a; 2001b) Edirne, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Ağrı, Antalya, Erzincan, Hakkari, Kahramanmaraş, Malatya, Rize, Tokat, Van (Hayat ve Schacht, 2000); Kütahya (Kılıç 2001c).

İncelenen materyal: Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 26.06.2000, 2♀♀.

Tribus :Haematopotini

30. *Haematopota grandis* Macquart, 1834

Türkiye'deki yayılışı: Çanakkale (Austen, 1925; Kılıç, 2001b); Denizli (Leclercq, 1966b); Eskişehir (Leclercq, 1966b; Kılıç, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Bilecik (Kılıç, 1996b); Adana (Kılıç, 1996c); Edirne, İstanbul, Kırklareli (Kılıç, 1999a); Amasya, Erzurum, Osmaniye (Hayat ve Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Kütahya (Kılıç 2001c); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Erfelek (Mrk.): 250 m., 10.09.2000, 3♀♀; Gerze (Mrk.): 10 m., 2♀♀; Mrk. (Sarıkum K.): 10 m., 10.09.2000, 6♀♀.

31. *Haematopota italica* Meigen, 1804

Türkiye'deki yayılışı: Diyarbakır, Elazığ, Malatya (Mimioğlu, 1962); Eskişehir (Mimioğlu ve Sayın,

1963); Ankara (Yücel, 1987); Erzincan, Erzurum, Gümüşhane (Hayat ve Özbek, 1992); İçel (Kılıç, 1996a); Sinop (Kılıç, 1996c); Edirne, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Çankırı, Trabzon (Hayat ve Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Erfelek (Mescitdüzü K.): 350 m., 27.07.1999, 1♂; Gerze (Mrk.): 20 m., 27.07.1999, 2♀♀.

32. *Haematopota longeantennata* Olsufjev, 1937

Türkiye'deki yayılışı: Hakkari (Schacht, 1984); Erzurum, Hakkari (Hayat ve Özbek, 1992); Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Antalya, İzmir, Trabzon (Hayat ve Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Ayancık (Mrk.): 10 m., 01.06.1999, 1♀; Mrk. (Sarıkum K.): 10 m., 02.06.1999, 3♀♀;

33. *Haematopota ocelligera* Kröber, 1922

Türkiye'deki yayılışı: Afyon, İzmir (Leclercq, 1966b); Erzurum (Leclercq, 1966b; Hayat ve Özbek, 1992); Denizli (Leclercq, 1967b); Edirne (Kılıç, 1996c); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen Materyal: Ayancık (Topağaç K.): 150 m., 27.06.2000, 2♀♀.

34. *Haematopota pandazisi* (Kröber, 1936)

Türkiye'deki yayılışı: Ordu, Sinop, Trabzon (Leclercq, 1966b); İçel (Kılıç, 1996a); Sinop (Kılıç, 1996c); Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Ayancık (Zaviye K.): 150 m., 11.09.2000, 1♀; Erfelek (Mrk.): 150 m., 10.09.2000, 2♀♀; Erfelek (Mescitdüzü K.): 350 m., 27.07.1999, 2♀♀; Gerze (Mrk.): 20 m., 10.09.2000, 1♀; Mrk. (Kabalı B.): 170 m., 26.07.1999, 1♀; Mrk. (Sarıkum K.): 10 m., 10.09.2000, 5♀♀.

Tribus: Diachlorini

35. *Dasyramphis carbonarius* (Meigen, 1820)

Türkiye'deki yayılışı: Anadolu (lokalite bilinmiyor) (Loew, 1858); Adapazarı (Chvala ve Lyneborg, 1970); Amasya, Hakkari, Hatay, İçel, Kahramanmaraş (Schacht, 1984); İçel (Schacht, 1984; Kılıç, 1996a); Eskişehir (Kılıç, 1992); Bilecik (Kılıç, 1996b); Antalya (Hayat & Schacht, 2000); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Bursa (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Erfelek (Mrk.): 150 m., 27.07.2000, 1♀;

36. *Dasyramphus umbrinus* (Meigen, 1820)

Türkiye'deki yayılışı: Çanakkale (Austen, 1925; Parvu ve Giray, 1984; Kılıç, 1999a, 2001b); İçel (Moucha ve Chvala, 1957; Kılıç, 1996a); İstanbul (Moucha ve Chvala, 1957; Kılıç, 1999a); Adana (Leclercq, 1966b); Eskişehir (Leclercq, 1967a; Yücel, 1987; Parvu ve Giray, 1984); Bolu (Leclercq, 1967b; Kılıç, 2004); Çorum, Samsun (Leclercq, 1967b); Afyon (Parvu ve Giray, 1984); Balıkesir (Parvu ve Giray, 1984; Kılıç, 2001a); Ankara, Çankırı, Çorum, Kayseri, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde, Yozgat (Yücel, 1987); Erzurum, Kars, Muş (Hayat ve Özbek, 1992); Bilecik (Kılıç, 1996b); Edirne, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Antalya, Erzincan, Gümüşhane, Hakkari, İzmir, Manisa, Osmaniye, Sivas (Hayat ve Schacht, 2000); Kütahya (Kılıç 2001c); Bursa, Yalova (Kılıç, 2003).

İncelenen materyal: Ayancık (Tarakçı K.): 100 m., 27.06.2000, 1♀; Ayancık (Topağaç K.): 150 m., 27.06.2000, 4♀♀; Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 26.06.2000, 2♀♀; Erfelek (Akören K.): 480 m., 27.06.2000, 1♀; Türkeli (Ayazköy K.): 100 m., 27.06.2000, 2♀♀.

37. *Philipomyia aprica* (Meigen, 1820)

Türkiye'deki yayılışı: İçel (Moucha ve Chvala, 1957; Kılıç, 1996a); Hakkari (Mimioğlu ve Sayın, 1963); Afyon (Leclercq, 1966a); Bursa (Leclercq, 1967b; Kılıç, 2003); Ankara (Yücel, 1987); Eskişehir (Kılıç, 1992); Erzurum, Kars (Hayat ve Özbek, 1992); Bilecik (Kılıç, 1996b); Kastamonu (Kılıç, 1996c); İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ (Kılıç, 1999a); Antalya, Artvin, Bayburt, Bingöl, Muş (Hayat ve Schacht, 2000); Konya (Hayat ve Schacht, 2000; Kılıç ve Öztürk, 2002); Balıkesir (Kılıç, 2001a); Çanakkale (Kılıç, 2001b); Kütahya (Kılıç 2001c); Yalova (Kılıç, 2003); Bolu (Kılıç, 2004).

İncelenen materyal: Ayancık (Sofu K.): 150 m., 27.06.2000, 2♀♀; Boyabat (Akçakese K.): 1250 m., 26.07.1999, 1♀; Boyabat (Kurtlu K.): 1300 m., 26.06.2000, 13♀♀; Erfelek (Karapınar K.): 360 m., 26.06.2000, 2♀♀; Erfelek (Mrk.): 150 m., 27.06.2000, 1♀.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Sinop çevresinden bütünlük göstermeyen ve tüm aktivite periyodunu kapsamayan önceki çalışmalarla 15 Tabanidae türünün tespit edildiği literatürden anlaşılmaktadır (Leclercq, 1966b, 1967a, Kılıç, 1996c). Bu çalışmayla tespit edilen 37 türden 24'ü, *Nemorius vitripennis*, *Chrysops caecutiens*, *C. flavipes*, *Hybomitra ciurea*, *H. pilosa*, *H. muehlfeldi*, *Tabanus armeniacus*, *T. bifarius*, *T. briani*, *T. cordiger*, *T. cuculus*, *T. lunatus*, *T. miki*, *T. oppugnator*, *T. portschinskii*, *T. quatuornotatus*, *T. rupium*, *T. unifasciatus*, *Haematopota grandis*, *H. longantennata*, *H. ocelligera*, *Dasyramphus carbonarius*, *D. umbrinus*, *Philipomyia aprica* il çevresinden ilk kez bildirilmektedir. Böylece Sinop çevresinden bildirilen Tabanidae türü sayısı 38'e ulaşmıştır.

Çalışma bölgesinde yayılış gösterdiği bildirilen *Tabanus paradoxus* (Kılıç, 1996c), bu çalışmada yakalanmamıştır. Bu tür, Sinop dışında Bursa, Trabzon (Hayat & Schacht, 2000), Çanakkale (Kılıç, 2001b) ve Bursa (Kılıç, 2003)'dan bildirilmiştir. Populasyon yoğunluğu çok düşük, dolayısıyla yakalanma olasılığı da az olan bu türe ait örnekler çalışmalarda ender rastlanmaktadır. Bu durum, türün tespit edildiği önceki çalışmalarda da görülmektedir.

Araştırma alanında tespit edilen türlerden *Chrysops caecutiens*, *A. loewianus*, *Hybomitra ciureai*, *Tabanus bifarius*, *T. briani*, *T. bromius*, *T. cordiger*, *T. maculicornis*, *T. miki*, *Haematopota italica*, *Dasyramphus umbrinus* ve *Philipomyia aprica* orman, bahçelik, sulak alan ve açık alanlardan; *Nemorius vitripennis* ve *Chrysops flavipes* açık alan ve akarsu kenarlarından; *Chrysops viduatus* orman ve sulak alanlardan; *Hybomitra pilosa*, *H. muehlfeldi*, *Tabanus armeniacus*, *T. cuculus*, *T. eggeri*, *T. exclusus*, *T. portschinskii*, *T. rupium*, *T. tergestinus*, *T. tinctus*, *Haematopota longantennata*, *H. pandazisi*, *Dasyramphus carbonarius* Ormanlık alanlardan; *Tabanus autumnalis*, *T. glaucopis*, *T. lunatus*, *T. oppugnator*, *T. quatuornotatus*, *T. spodopterus*, *T. unifasciatus*, *Haematopota grandis*, *H. ocelligera*, ise orman ve açık alanlardan yakalanmışlardır.

Bölgede mevsimsel aktivitesi en erken başlayan türler *Chrysops flavipes*, *C. viduatus*, *Hybomitra pilosa*, *H. muehlfeldi*, *Tabanus autumnalis*, *T. bifarius*, *T. oppugnator*, *Haematopota longantennata* olarak görülmektedir. Haziran ayı başında tespit edilen bu türlerin aktivite başlangıcının yılın iklimsel özelliğine bağlı olarak mayıs ayı içinde de olma olasılığı vardır. Aktivite döneminin sonuna doğru eylül ayı içinde rastlanan türler ise, *Atylotus loewianus*, *Hybomitra ciureai*, *Haematopota grandis* ve *H. pandazisi* 'dir. Bu türlerden *Hybomitra ciureai*'nin dışındakilerin eylül ayı içinde rastlanmaları olağan bir durumdur. Ancak *Hybomitra* türleri Palaearktik bölgede erken dönemde (mayıs, haziran) aktivite gösterirler (Chvala et al., 1972). *Hybomitra ciureai* çoğunlukla erken dönemde (Mayıs ve Haziran, yükseklerde Temmuz) aktivite gösterir ve Türkiye'de bir çok çalışmada bu aylarda yakalanmışlardır (Kılıç, 1992, 1996, 1999a, 2001a, b, Hayat ve Schacht, 2000, Kılıç ve Öztürk, 2002). *Hybomitra ciureai* örneklerine eylül ayı içinde rastlanması, türün aynı aktivite dönemi içinde ikinci döl verdiği düşüncesini akla getirmektedir. Zira bazı türlerin yılda birden fazla döl verebileceği bilgisi bulunmaktadır (Chvala et al., 1972). Benzer şekilde aynı türe ait örnekler Bursa çevresinde de, Sinop'taki gibi yükseltisi fazla olmayan alanlardan ağustos ayının sonuna doğru yakalanmışlardır (Kılıç, 2003).

Sinop çevresinde yapılacak benzer faunistik çalışmalarda başka Tabanidae türlerine rastlamak olasıdır. Ancak yapılan bu çalışma, Sinop ili Tabanidae faunası hakkında önemli bilgiler vermesinin yanında, ileride yapılacak çalışmalara da karşılaştırma olanağı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Austen, E. E. (1925). A contribution to knowledge of blood-sucking Diptera of the Dardanalles. *Bull.Ent. Res.* 16, 5-22.
- Brauer, F. (1880). Die Zweiflugler des Kaiserlichen Museums zu Wien: *Denkschr. Kaiserl. Akademie der Wiss.* (Mathem.-Naturwiss. Classe), 42, 105-216.
- Chvala M. and Lyneborg, L. (1970). A revision of Palaearctic Tabanidae (Diptera) described by J.C. Fabricius, *J. Med. Ent.* 7, 543-555.
- Chvala M., Lyneborg, L. and Moucha J., (1972). The horseflies of Europe (Diptera: Tabanidae), *Ent. Soc. Copenhagen, E. W. Classey Ltd. Hampton*, pp. 1-502.
- Enderlein, G. (1925). Studien an blutsaugenden Insekten. I. Grundlagen eines neuen Systems der Tabanidae, *Mitt. zool. Mus. Berlin* 11, 253-409.
- Enderlein, G. (1932). Einige neue palaarktische Tabaniden, *Mitt. D. ent. Ges. Berlin* 3, 63-64.
- Erdoğan, Z. (1992). Elazığ ve Yöresinde Bulunan Tabanidae (Diptera) Türleri Üzerine Araştırmalar, *Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi*, 74 s.
- Hayat, R. ve Özbek, H. (1992). Doğu Anadolu Bölgesi Tabanidae (Diptera) Türleri Üzerine Faunistik Çalışmalar, Türkiye II. Entomoloji Kongresi, 28-31 Ocak 1992. *Adana, Entomoloji Derneği Yayınları*, No 5: 637-646.
- Hayat, R. ve Schacht W. (2000). Distributional Data of Horse-flies from Turkey, with New Records (Diptera, Tabanidae). *Entomofauna* 21 (23): 265-284.
- Kılıç, A.Y. (1992). Eskişehir ve Çevresi Tabanidae (Diptera) Faunasının İncelenmesi. *Türkiye Entomoloji Dergisi* 16 (3), 169-180.
- Kılıç, A. Y. (1996a). Çamlıyayla (İçel) Tabanidae (Diptera) faunası üzerine araştırmalar. *Türkiye Entomoloji Dergisi* 20, (2) 123-135
- Kılıç, A.Y. (1996b). Bilecik ili Tabanidae (Diptera) Faunası üzerine araştırmalar. *Anadolu Üni. Fen Fak. Derg.* 1, 45-57.
- Kılıç, A. Y. (1996c). Türkiye Tabanidae (Diptera) Faunası İçin İki Yeni Kayıt ve Bazı Türlerin Yeni Lokalite Kayıtları, *Anadolu Üni. Fen Fak. Derg.* 2, 105-115.
- Kılıç, A. Y. (1999a). Trakya Bölgesi Tabanidae (Diptera) Faunası, *Türk Zooloji Dergisi* 23 Ek sayı (1), 67-89.
- Kılıç, A.Y. (1999b). Checklist of Tabanidae (Diptera) from Turkey *Türk Zooloji Dergisi* 23 (2), 123-132.
- Kılıç, A.Y. (2001a). The Tabanidae (Diptera) Fauna of Balıkesir Province *Türk Zooloji Dergisi* 25, 395-402.
- Kılıç, A.Y. (2001b). The Tabanidae (Diptera) Fauna of Çanakkale Province *Türk Zooloji Dergisi* 25, 403-411.
- Kılıç, A.Y. (2001c). The Tabanidae (Diptera) Fauna of Kütahya Province of Turkey *J.of Ent. Res. Soc.* 3 (3): 29-41.
- Kılıç, A.Y. (2003). Bursa ve Yalova İlleri Tabanidae (diptera) faunası Üzerinde Araştırmalar. *Türkiye Entomoloji Dergisi* 27(3), 207-221.
- Kılıç, A.Y., (2004). Bolu ili Tabanidae (Insecta: Diptera) Faunası, *Türkiye Entomoloji Dergisi* 28(1), 57-68.
- Kılıç, A.Y. ve Öztürk, R. (2002). Sultandağı çevresinin Tabanidae (Diptera) Faunası üzerine çalışmalar, *Anadolu Üni. Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 3(2): 307-316.
- Kröber, O. (1928). Neue Beiträge zur Kenntnis der Thereviden und Tabaniden; *D. ent. Z., Berlin*, pp. 417-434.
- Leclercq, M. (1966a). Revision systematique et biogeographique des Tabanidae (Diptera) Palearctiques, Tabaninae. *Mem. Ins. Roy. Sci. Nat. Belg.* II (79), 1-236.
- Leclercq, M. (1966b). Tabanidae (Diptera) de Turquie diagnosis d'*Atylotus hendrxi*, *Haematopota coolsi*, *Haematopota delozi* n. spp. *Bull. Rech. Agron. Gembloux* 1(3), 463-477.
- Leclercq, M. (1967a). Tabanidae (Diptera) de Turquie, II. Diagnosis D'*Hybomitra okayi*, *Atylotus hendrxi*, et *Haematopota hennauxi* n. spp. *Bull. Rech. Agron. Gembloux* 2(1), 106-127.
- Leclercq, M. (1967b) Tabanidae (Diptera) de Turquie III, *Bull. Rech. Agron. Gembloux*, 2(4), 707-710.
- Loew, H. (1858). Zur Kenntnis der Europäischen Tabanus Arten, *Verh. Zool. Bot. Ges.W. en.* 8, 573-612.
- Mimioğlu, M. (1962). At Vebası Çıkan Güneydoğu İllerimizde Sokucu Sinekler (Diptera) Üzerinde Araştırmalara Dair İlk Bildiri. *Vet. Fak. Derg.* 8, 437-439.
- Mimioğlu, M. ve Sayın, S. (1963). Some records of Tabanidae (Diptera) in Turkey. *Vet. Fak. Derg.* 10, 383-386.
- Moucha, J. ve Chvala, M. (1957). Beitrag zur Kenntnis der Bremsen-Fauna (Tabanidae) des Östlichen Mittelmeergebietes. *Ent. Z. Frank. A. M.* 67, 180-184, 199-201.
- Parvu, C. ve Giray, H. (1984). Contribution to knowledge of some Tabanids (Diptera) of Turkey, *Trav. Mus. Hist. Nat. <Grigore Antipa>*, 25, 217-225.

- Schacht, W. (1984). Beitrag zu einigen palearktischen bremsen Arten vornehmlich aus der Türkei (Diptera: Tabanidae). *Entomofauna* 5 (35), 483-498.
- Szilady, Z. (1914). Neue oder wenig bekannte Palearktische Tabaniden *Ann. Mus. Nat. Hung. Budapest* 12, 661-678.
- Szilady Z. (1926) Dipterenstudien III. Palearktisch Tabaniden; *Ann.Mus. Nat. Hung. Budapest* 24, 597-610.
- Yağcı, Ş. ve Dinçer, Ş (1996). Türkiye Tabanidae (Diptera) Faunası İçin Yeni Bir Tür *Tabanus caucasius* Kröber, 1925, *Ankara Üni. Vet. Fak. Derg.* 43, (3), 57-359.
- Yağcı, Ş. (1997). Edremit (Balıkesir) Yöresi Tabanidae (Diptera) Türleri. *Türkiye Parazitoloji Dergisi* 21(4), 405-408.
- Yalçın, N. (1960). At vebası yönünden önemi olan vektör Arthropodlar üzerinde inceleme ve araştırmalar, *Türk Vet. Hek. Derg.* 30, 865-867.
- Yücel, Ş. (1987). İç Anadolu Bölgesinde bulunan Tabanidae (Diptera) türleri üzerinde araştırmalar, *Ankara Üni. Sağlık Bil. Ens., Doktora Tezi*, 161 s.

A.Yavuz Kılıç, 1967 yılında İstanbul Yüksek Öğretmen okulu ve İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Zooloji-Botanik Bölümünde yüksek öğretime başladı. 1971-1984 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığında öğretmenlik ve çeşitle kademelerde yöneticilik yaptı. 1984 yılında Anadolu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nde Yüksek Lisans, 1990 yılında da Sistemantik Zooloji alanında doktora çalışmasını tamamladı. Aynı üniversitede 1991-1996 yılları arasında Yardımcı Doçent, 1996-2001 yılları arasında da Doçent olarak görev yaptı. 2001 yılında Sistemantik Zooloji dalında Profesör unvanı aldı. Halen Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Zooloji Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.